

[Johs. Christiansen.]

Princip, at Udlejeren af 4 Værelser og derover i et vist Omfang selv kan bestemme, til hvem Lejligheden skal udlejes. Betingelserne herfor er dog, at Antallet af de Lejere, som flytter ind, skal staa i et bestemt Forhold til Antallet af Værelser, samt at en Del af Lejerens Husstand skal bestaa af et nærmere angivet Antal Personer under 18 Aar. Det staaer Udlejeren frit for at arrangere sig med en Lejer, der, for at Betingelserne kan ske Fyldest, fremlejer en Del af Lejligheden til Enkeltpersoner. For det Tilfælde, at Udlejeren ikke benytter sig af den relative Frihed, der her er indrømmet ham, falder han ind under Bestemmelserne i § 5, Stk. 2, der lader Boliganvisningsudvalget faa Haand i Hanke med Udlejningen efter de Regler, der nærmere foreskrives i Paragraffen.

Jeg tror, dette er en meget heldig Blanding af Frihed og Tvang. Hvis jeg ikke tager meget fejl af den menneskelige Indstilling, skal de to Paragraffer tilsammen nok give ret betydelige Resultater. Det er i hvert Fald en Erfaring, at det i mange Tilfælde har vist sig vanskeligt at finde Lejere til de større Lejligheder med det Antal Personer i Husstanden, som efter de herskende Forhold maa betegnes som passende til Antallet af de forhaandenværende Værelser. Her er, tror jeg, fundet en Form, som utvivlsomt er rigtig, og nu giver vi den altsaa vor Tilslutning.

Fra Det radikale Venstres Side har vi i øvrigt under de hidtil førte Forhandlinger — det vil sige i Indenrigsministeriets Huslejeudvalg af 1946 — i særlig Grad interesseret os for Spørgsmaalet om Retten til at bytte Lejlighed, om Indførelse af fri Opsigelsesret i alle nye Fremlejemaal og om Muligheden af at inddrage under Boliganvisningen saadanne Lejligheder, der indehaves af Folk med mere end en Lejlighed.

Hvad angaar Retten til at bytte Lejlighed, vil jeg gerne understrege, at naar vi har rejst denne Sag, er det naturligvis ikke paa nogen Maade for at lægge Boliganvisningen Sten i Vejen, men ene og alene for at imødekomme — hvad skal jeg sige — den sunde Fornuft. Hvis to Familier med lige stor Husstand ønsker at bytte Lejligheder og disse Lejligheder ogsaa er lige store, saa ser jeg ikke, med hvilken Begrun-

delse man skulde lægge sig i Vejen for, at de to Familier bytter Lejlighed, og slet ikke, at en saadan Bytten Lejlighed først skulde have offentlig Konfirmation i Boliganvisningsudvalget. Det samme gælder, hvis en enlig Person, boende f. Eks. i en 4 Værelsers Lejlighed, ønsker at bytte Lejlighed med en Familie med 2 Børn, hvis Lejlighed kun er paa 1½ Værelse. Der er nu engang noget, der hedder Livets og Forstandighedens Ret, og som det er en højst betænkelig Sag at krænke mere end strengt nødvendigt. Den Bytteren, der her søges gennemført, tager jeg meget gerne Ansvar for at have foreslaaet. Det følte som noget aldeles urimeligt, at man ogsaa i saadanne Sager skulde henvende sig paa et offentligt Kontor for at indhente en allernaadigst Tilladelse til noget, der i sig selv er saa naturligt som dette. I øvrigt har man jo set Tilfælde, hvor en Bytning af den Art, jeg her har nævnt, er blevet pure afvist. I denne Forbindelse vil jeg gøre opmærksom paa, at der jo er en særegen Psykose, som navnlig visse offentlige Kontorer synes at have Tilbøjelighed for — for øvrigt ikke saa sjældent Kontorer, som har deres Oprindelse i Besættelsestidens særlige Forhold. Denne særlige Kontorpsykose tror jeg det er farligt at give øget Næring. Kan man i Stedet stoppe for yderligere Vækst af den, tror jeg ikke, man skal betænke sig derpaa.

Et af de Problemer, der har trængt sig særlig stærkt paa i det sidste Par Aars Tid, er Mangelen paa Udlejningsværelser. Denne Mangel har navnlig ramt mange unge. Den Betænkning, der foreligger fra Ungdomskommissionen, taler i saa Henseende et endog meget tydeligt Sprog. Det er da klart, at man under Drøftelserne om Boliganvisningslovens Revision har maattet være lydør over for denne stærke Tale.

Problemet, som det rejste sig, var da dette: Paa hvilken Maade lader det sig bedst gøre at faa et større Antal ledige Værelser paa Markedet? Jeg skal ikke lægge Skjul paa — det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen har jo ogsaa været inde paa det —, at jeg ikke har været fremmed for den Tanke at paalægge enlige, der bor i meget store Lejligheder, at udleje et Værelse fortrinsvis til unge under Uddannelse. Det maatte efter min Formening imidlertid — hvad jeg ogsaa har givet til Kende hele Tiden — være en